

Ägarstyrning och Hållbarhet 2014

Swedbank Robur är Sveriges största fondförvaltare och en av Nordens ledande kapitalförvaltare. Vi är ett helägt dotterbolag till Swedbank med mer än 4 miljoner kunder i Sverige och Baltikum. Vår huvudstrategi som ansvarstagande kapitalförvaltare och ägare är att påverka bolag till en god bolagsstyrning och ökad hållbarhet. Vi kan också avstå från att investera av hållbarhetsskäl. För sparare som vill att hållbarhet ska vara avgörande för bolagsvalet i fonderna har vi våra särskilda hållbarhetsfonder.

Innehåll

Ansvarstagande kapitalförvaltare	Swedbankkoncernen	3
	Ansvar i fonderna	3
	Hållbarhet i vår investeringsfilosofi	4
	Resurser för ägarstyrning och hållbarhet	4
	Medlemskap och nätverk	4
Aktiv ägare	Kundernas representant på bolagsstämman	5
	Valberedningar	5
	Ersättningar	6
	Nyemissioner	7
	Öppenhet och informationsgivning	8
	Hållbarhet	8
	Offentliga uppköpserbjudanden	11
	Exempel på bolagsdialoger under 2014	12
Hållbarhetsfonder	I fokus under året	13
	Hårdare klimatkrav	14
	Årets svenska branschanalyser	14
	Ideellt sparande	15
	Swedbank Roburs kriterier för hållbarhetsanalys med analys exempel från 2014	16
2014 i korthet, Kontakter	Ägarstyrning och Hållbarhet i korthet 2014	17
	Kontakt med Ägarstyrning och Hållbarhet	18

- 1052 miljarder förvaltat kapital varav cirka 2/3 i fonder
- 424 miljarder med särskilda hållbarhetskriterier
- Cirka 25 bolag uteslutna av hållbarhetsskäl i alla fonder

Vi är en stor kapitalförvaltare som vill ta ansvar.

- 61 valberedningar
- 243 bolagsstämmor
- 332 bolag kontaktade i hållbarhetsfrågor

Vi tillvaratar spararnas intresse genom att vara en aktiv ägare.

- Cirka 130 svensknoterade bolag granskade för hållbarhetsfonderna
- Cirka 1 800 utlandsnoterade bolag granskade för hållbarhetsfonderna
- Klimat nyckelfråga

Vi granskar bolag genom fullständiga analyser och genom uppföljning av enstaka frågor för att säkerställa att hållbarhetsfonderna Ethica investerar i de bolag som har bäst hållbarhetsarbete i varje bransch.

- Burma/Myanmar
- Uzbekistan/Kazakstan
- Pakistan
- Bangladesh

Vi gör fältbesök utomlands.

- 43 miljoner kronor avsatta
- Cirka 960 miljoner kronor utdelade sedan starten

Humanfondens sparare bidrar till ideella organisationer däribland Amnesty International och Rädda barnen.

Ansvarstagande kapitalförvaltare

Swedbank Robur¹ vill som ägare påverka bolagen att utveckla arbetet med hållbarhet och bolagsstyrning. Vi vill också integrera hållbarhetsaspekter i vår förvaltning. Under 2014 investerade vi inte i bolag som tillverkade klusterbomber, personminor, kemiska eller biologiska vapen och inte heller i flera bolag som tillverkade kärnvapen². Vi erbjuder spararna hållbarhetsfonder med särskilda hållbarhets-kriterier. Swedbank Robur placerade sig under året i topp i Söderberg & Partners rapport om pensionsbolagens arbete med hållbarhetsfrågor i förvaltningen.

Swedbankkoncernen

Swedbank är en väsentlig del av det finansiella systemet på våra hemmamarknader med möjlighet att påverka människa, miljö och samhälle. Hållbarhetsarbetet och det lokala samhällsengagemanget är därför viktiga delar i vårt syfte, våra värderingar och vårt arbetssätt. Vi främjar en sund och hållbar ekonomi för de många hushållen och företagen. Swedbank har åtagit sig att följa FN:s Global Compact och har ett koncerngemensamt hållbarhetsramverk avseende mänskliga rättigheter, miljö och anti-korruption. Den svenska verksamheten är miljöcertifierad enligt ISO 14001. Swedbank arbetar för att integrera hållbarhet i de centrala affärsprocesserna Spara, Låna, Betala och Upphandla.

Ansvar i fonderna

Som en betydande aktieägare i många börsnoterade bolag, främst i Sverige, arbetar Swedbank Robur aktivt för en bra styrning av bolagen. Vi har ett ansvar att agera i hållbarhets- och bolagsstyrningsfrågor för våra andelsägares räkning och för att efterleva egna och samhällets värderingar. (Med hållbarhet menar vi miljö och klimat, mänskliga rättigheter, anställdas arbetsvillkor och rättigheter samt affärsetik.) Vi anser också att hållbarhets- och bolagsstyrningsrisker kan vara finansiella risker och påverka ett bolags resultat. I vår ägarpolicy som finns på vår webbplats beskriver vi hur vi utövar vår ägarstyrning och vilka krav vi ställer på de bolag fonderna investerar i.

Swedbank Robur skrev 2009 under FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, (Principles for Responsible Investment, PRI, unpri.org), ett öppet globalt initiativ för institutionella investerare och kapitalägare. Det innebär bland annat att vi har ett åtagande att rapportera våra aktiviteter inom hållbarhet och bolagsstyrning till PRI. Våra PRI-rapporter finns på vår webbplats.

För kunder som vill att bolagens hållbarhetsarbete ska vara avgörande för valet av bolag i fonderna har vi särskilda hållbarhetsfonder som beskrivs mer på sidan 13. I dessa fonder ingår endast bolag som har det bästa hållbarhetsarbetet i respektive bransch.

”Vi har genom vårt ägande i många börsnoterade bolag följt bolagens utveckling under lång tid. Vi ser att deras hållbarhetsarbete utvecklats mycket jämfört med för tio år sedan. Samtidigt finns mer att göra när det gäller att gå från ord till handling.”

Tomas Hedberg, VD Swedbank Robur

¹ Genomgående i rapporten används Swedbank Robur för Swedbank Robur Fonder AB

² Indexfonder samt fond-i-fondprodukterna omfattas inte av detta. Fond-i-fondprodukter kan innehålla externa fonder som inte ligger under Swedbank Roburs förvaltning

Hållbarhet i vår investeringsfilosofi

Vår aktiva förvaltning är baserad på fundamental analys, noggrann uppföljning och riskkontroll. I vår analys för att bedöma ett bolags värde ingår bedömningen av hållbarhetsrisker. I vissa fall väljer vi att avstå från att investera i bolag av hållbarhetsskäl. Under året investerade vi inte i bolag som tillverkade klusterbomber, personminor, kemiska och biologiska vapen samt flera bolag som tillverkade kärnvapen².

Bolag med rapporterad koppling till kränkning av internationella normer för miljö eller mänskliga rättigheter eller som har stora hållbarhetsrisker, bevakar vi särskilt. Utifrån information om bolaget och vilka anklagelser som riktas mot dem samt hur våra fonder är investerade, väljer vi ut bolag som vi vill påverka.

Resurser för ägarstyrning och hållbarhet

Det är många personer som är involverade i arbetet med ägarstyrning och hållbarhet på Swedbank Robur. Arbetet koordineras inom enheten Ägarstyrning och Hållbarhet men personer från både ledning och kapitalförvaltning är aktiva i arbetet, liksom de oberoende styrelseledamöterna i Swedbank Robur. Vi anlitar även personer utanför vår egen organisation som valberedare och som experter i vårt Råd för hållbarhetsanalys.

Vårt Råd för hållbarhetsanalys består av externa experter i hållbarhetsrelaterade frågor såsom miljö och klimat, arbetsrätt och fackliga rättig-

heter, mänskliga rättigheter och affärsetik. De ansvarar för analys- och urvalskriterier för våra hållbarhetsfonder och har en rådgivande funktion för hållbarhetsfonderna.

På sista sidan i denna rapport presenteras våra anställda inom enheten Ägarstyrning och Hållbarhet. Information om våra valberedare och ledamöter i vårt Råd för hållbarhetsanalys finns på vår webbplats.

Medlemskap och nätverk

Swedbank Robur deltar aktivt i olika organisationer och nätverk för att verka för god självreglering och affärsetik samt för att hålla oss informerade om väsentliga frågor inom vår bransch och omvärld. Nedan listar vi de viktigaste och de beskrivs mer i detalj på vår webbplats.

- Fondbolagens Förening (medlem i EFAMA)
- Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden (huvudman för Aktiemarknadsnämnden, Kollegiet för svensk bolagsstyrning och Rådet för finansiell rapportering)
- Hållbart värdeskapande
- Institutionella ägares förening för regleringsfrågor på aktiemarknaden (IÅF)
- International Corporate Governance Network (ICGN)
- PRI- Principles for Responsible Investment
- Sveriges Finansanalytikers Förening (SFF)
- Sveriges forum för hållbara investeringar (SWESIF). SWESIF är medlem i Eurosif.

Hållbarhetsanalytikerna har analysmöte

² Indexfonder samt fond-i-fondprodukterna omfattas inte av detta. Fond-i-fondprodukter kan innehålla externa fonder som inte ligger under Swedbank Roburs förvaltning

Aktiv ägare

Att vara en aktiv ägare är en del av förvaltningsuppdraget från Swedbank Roburs sparare. Vi påverkar bolag till en god bolagsstyrning och ett hållbart företagande i syfte att stärka deras långsiktiga konkurrenskraft. Under 2014 röstade vi på över 240 stämmor, deltog i drygt 60 valberedningar och kontaktade över 300 bolag i hållbarhetsfrågor.

Kundernas representant på bolagsstämman

Swedbank Roburs ägarutövande sker inför och på bolagsstämmor, samt genom en löpande dialog med styrelse och ledning. Vi samverkar också med andra ägare. I Sverige deltar vi normalt på bolagsstämman med egen representation och i utländska bolag deltar vi genom fullmaktsröstning (proxy voting). Under året deltog vi i totalt på 243 bolagsstämmor.

Utgångspunkten är att vi röstar för styrelse- och aktieägarförslag som vi anser ger en hållbar och långsiktigt god utveckling i bolagen och därmed en god avkastning för våra sparare. Analysen sker utifrån vår ägarpolicy och riktlinjer för röstning i utländska bolag vilka finns på vår webbplats. Där uppdateras också löpande vilka bolagsstämmor och valberedningar vi deltar i, hur vi röstat samt ställningstaganden i särskilda frågor.

Svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning, "Koden", är en del av näringslivets självreglering för god bolagsstyrning. Koden har en högre ambitionsnivå än lagkrav och andra regelverk. Målgruppen för Koden är bolag noterade på en reglerad marknad i Sverige enligt principen "följ eller förklara". Koden förvaltas av Kollegiet för svensk bolagsstyrning, ett av självregleringsorganen på den svenska aktiemarknaden.

Våra fokusområden är:

- Styrelse- och revisorsval (med deltagande i valberedningar i svensknoterade bolag)
- Ersättningar
- Kapitalstruktur

- Hållbarhet
- Öppenhet och informationsgivning
- Offentliga uppköpserbudanden

Till viss del regleras dessa områden i lagstiftning eller koder för god bolagsstyrning, till exempel Svensk kod för bolagsstyrning och Fondbolagens Förenings Riktlinjer för fondbolagens ägarutövande. För att skapa mervärde för våra sparare ställer vi ibland ytterligare krav.

"En tydlig rollfördelning med respekt för samtliga ägarintressen och med en trans-

parent process för styrelse- och revisorsval samt övriga bolagsstämмоärenden, ger förutsättningar för en långsiktigt god avkastning."

Marianne Nilsson, chef Ägarstyrning och Hållbarhet

Valberedningar

Som en av de största ägarna på Stockholmsbörsen är Swedbank Roburs fonder bland de största ägarna i många svenska börsbolag. Vi deltar därför i valberedningsarbetet i många bolag. Under året utsåg vi ledamöter i 61 valberedningar. Valberedningen är ett beredningsorgan med syfte

att ta fram förslag till årsstämman för bland annat val av styrelse och revisorer samt arvoden till dessa. Genom vårt arbete i valberedningar bidrar vi till en strukturerad arbetsprocess där den befintliga styrelsen utvärderas, kravprofiler för nya styrelseledamöter definieras och kandidater intervjuas.

Styrelseval

Mångfald i styrelsen

Utifrån det specifika bolagets verksamhet och komplexitet, ska styrelsen ha rätt kompetens och erfarenhet. En bra styrelse ska kunna såväl utmana som stödja och vägleda ledningen. Vi tror på mångfald i styrelser och eftersträvar en jämn könsfördelning. Styrelsen ska ha en bra balans av oberoende och beroende ledamöter.

Under flera år har vi aktivt agerat för att öka mångfalden och andelen kvinnor i styrelserna. I de 61 bolag där Swedbank Robur deltog i valberedningen inför årsstämman 2014 nyvaldes 14 procent av styrelseledamöterna. Av dessa var andelen kvinnor 52 procent vilket bidrog till att andelen kvinnor ökade från 28 procent till 31 procent, inklusive verkställande direktören om denne var bolagsstämmovald ledamot. Om verkställande direktören exkluderas ökade andelen kvinnor från 29 till 33 procent. Det är högre än genomsnittet för börsbolagen som enligt SIS Ägarservice uppgick till 25,8 procent (inklusive verkställande direktören om denne var bolagsstämmovald ledamot).

I bolag noterade i USA och Frankrike har vi vid styrelseval inte röstat för styrelseledamöter som både är styrelsens ordförande och CEO i bolaget. Vi anser att det inte är i enlighet med god bolagsstyrning och har därför också röstat för aktieägarförslag där det föreslås en separering av dessa funktioner. Vi gav också stöd till aktieägarförslag avseende aktieägarernas rätt att föreslå styrelseledamöter.

Ersättningar

Fasta styrelsearvoden

I de flesta fall är fasta styrelsearvoden att föredra framför rörliga. Arvodensnivån ska vara rimlig och ge möjlighet att kunna nominera bästa tänkbara styrelse utifrån förhållandena i det enskilda bolaget. Generellt föredrar vi mindre regelbundna höjningar än större enstaka höjningar vissa år. Vi anser att styrelseledamöter bör vara aktieägare i bolaget.

Styrelsearvoden

Arvodeshöjningarna till styrelserna var under året generellt sett måttliga i de bolag där vi deltog i valberedningsarbetet. I vissa mindre bolag där arvodesnivåerna varit låga har det föreslagits högre procentuella höjningar men i kronor har höjningarna varit måttliga.

Årsstämmorna i Volvo och SCA beslutade om stora höjningar av styrelsearvodet. På Volvos årsstämma lämnade en grupp institutionella ägare, däribland Swedbank Robur, ett motförslag till valberedningens förslag till styrelsearvoden. Vi anser att de institutionella ägarnas förslag, som omfattade en höjning av arvodet till styrelseledamöterna och styrelsens ordförande med 5 procent, var en mer rimlig höjning och nivå utifrån att Volvo är ett svenskt börsnoterat bolag med internationell verksamhet och med en styrelse som speglar detta. På SCA:s årsstämma röstade Swedbank Robur nej till valberedningens förslag och anslöt oss till ett motförslag om oförändrade arvoden. Valberedningen i SCA, som inte hade motiverat förslaget om höjda arvoden inför stämman, föreslog också en oförändrad styrelse.

Bolagsstämman

Aktierelaterade ersättningar

Aktierelaterade incitamentsprogram ska vara långsiktiga och leda till ett aktieäggande

Aktierelaterade incitamentsprogram ska vara långsiktiga och leda till ett eget aktieäggande. De ska vara skäliga och inte utmanande från aktieägarsynpunkt. Tilldelningar ska baseras på tydliga motprestationer i form av egeninvestering och/eller i form av uppfyllelse av i förväg väl definierade mål. Bolagsstämman ska besluta om programmen och styrelsen måste kunna förklara och motivera sitt förslag. Styrelsen bör också presentera en utvärdering av tidigare program och redogöra för hur de har bidragit till långsiktig värdeutveckling för aktieägarna. Aktieägarna ska få utförlig information om utformning, utspädnings effekter och kostnader vid både förväntat och maximalt utfall.

Swedbank Robur har analyserat ett drygt 40-tal aktierelaterade incitamentsprogram, huvudsakligen i svensknoterade bolag, och i många fall fört diskussioner med bolagsstyrelserna inför bolagsstämmans beslut. Diskussionerna har ofta lett till förbättrad information, tydligare prestationskrav och rimligare program. Men i vissa fall ansåg vi att programmen hade sådana brister att vi inte kunde rösta för dem.

Swedbank Robur röstade på årsstämman i Swedish Orphan Biovitrum nej till styrelsens förslag till långsiktigt incitamentsprogram. Tilldelningen baseras inte på någon verklig prestation utan enbart utifrån en uppgång av aktiekursen, vilken kan vara påverkad av yttre faktorer. Årsstämman beslutade dock i enlighet med styrelsens förslag.

Årsstämman i Lundin Petroleum beslutade anta styrelsens förslag om ett nytt aktiebaserat incitamentsprogram för bolagsledningen och nyckelpersoner. Vi ansåg att målnivåerna för prestationskravet, totalavkastning i förhållande till en jämförelsegrupp, var för låga. I kombination med förhållandevis höga tilldelningar, inget eget risktagande och möjlighet till tilldelning även vid negativ totalavkastning, röstade vi nej till förslaget.

I det norska bolaget TGS-NOPEC Geophysical meddelade vi styrelsen inför årsstämman att vi skulle rösta nej till det föreslagna aktierelaterade incitamentsprogrammet. Vi ansåg att prestationskraven för ledningen var för låga och de saknades helt för övriga deltagare. Styrelsen

drog tillbaka förslaget eftersom det inte skulle få tillräcklig majoritet på stämman.

Rådgivande omröstningar om ersättningar

I flera bolag baserade och noterade i främst Storbritannien, USA och Schweiz har vi i rådgivande omröstningar på bolagsstämmorna röstat emot att godkänna ersättningsrapporterna. Vi har ansett att de rörliga delarna inte i tillräckligt hög grad varit kopplade till prestationer och att de bidragit till ersättningar som vi inte ansett som rimliga. Även Frankrike har nu infört liknande rådgivande omröstningar och Storbritannien har infört att bolagsstämman förutom rådgivande omröstning om ersättningsrapporten också ska besluta om policyn för ersättningar till de ledande befattningshavarna. Trenden går också mot en ökad öppenhet kring vilka prestationer som krävs för rörlig lön och aktierelaterade incitamentsprogram.

Nyemissioner

Kapitalstrukturen ska säkerställa att bolagets affär kan utvecklas

Bolagen ska ha en effektiv kapitalstruktur med de finansiella resurser som krävs för att säkerställa och utveckla bolagets affär. Den valda kapitalstrukturen och utdelningspolicyn ska tydligt motiveras. För att befintliga aktieägare inte ska missgynnas ska nyemissioner i första hand ske som kontantemissioner med företräde för de befintliga aktieägarna. I de fall styrelsen söker bemyndigande av bolagsstämman att besluta om riktade nyemissioner kräver vi tydliga besked om syfte och motiv utifrån bolagets specifika situation. Endast i undantagsfall bör bemyndiganden omfatta riktade kontantemissioner och i så fall till marknadskurs.

I Aspiro röstade vi på extrastämman i mars emot styrelsens förslag till bemyndigande om nyemission som inkluderade riktade kontantemissioner. Vi ansåg att det var alltför omfattande samtidigt som information saknades om hur det skulle kunna komma att användas. Men på årsstämman i juni röstade vi för företrädesemissionen som vi också deltog i. På årsstämman i SSAB i april röstade vi för apportemissionen i samband med förvärvet av Rautaruukki. Med anledning av Medas förvärv av Rottapharm röstade vi på en extrastämma i december för företrädesemissionen som vi också deltog i. Under året har vi också röstat för och deltagit i företrädesemissioner i BE Group och CDON Group.

På Sagax årsstämma beslutades i enlighet med styrelsens förslag om ett nyemissionsbemyndigande i syfte att finansiera förvärv av fastigheter. Swedbank Robur röstade nej eftersom vi anser att bemyndigandet var för omfattande. Bemyndigandet har en begränsning till 10 procent av röstvärdet istället för av aktiekapitalet och kan därför medföra en betydligt högre kapitalmässig utspädning för de befintliga aktieägarna än vad som är brukligt.

På Klöverens extrastämma i oktober beslutades att införa röstsvaga stamaktier genom fondemission. Swedbank Robur röstade nej till förslaget. Vår uppfattning är att införandet av ytterligare ett aktieslag med lägre röstvärde, men med samma ekonomiska rätt i bolaget, långsiktigt kan försämra både likviditet och värdering av aktien. Vi anser därför att en sådan åtgärd inte ska införas i redan börsnoterade bolag.

I flera bolag i Storbritannien har vi i likhet med tidigare år röstat emot förslag om nyemissionsbemyndiganden med företrädesrätt för bolagets aktieägare som vi ansett vara för omfattande.

I Subsea7, ett norsknoterat bolag registrerat i Luxemburg, röstade vi på en extrastämma i november emot styrelsens förslag om ett femårigt nyemissionsbemyndigande. Vi anser att denna typ av bemyndiganden generellt sett endast ska ges till nästa årsstämma. Bemyndigandet, som skulle kunna medföra en stor utspädning, omfattande också riktade emissioner med upp till 25 procents rabatt. Bolagsstämman röstade dock emot förslaget.

Öppenhet och informationsgivning

Transparens och informationsgivning

Information till aktieägarna och andra intressenter ska vara korrekt, relevant, tillförlitlig och öppen och möjliggöra en välgrundad bedömning av bolagets framtida utveckling. Rättvisande och fullständig information ska ges om transaktioner och förhållanden som kan innebära intressekonflikter.

I likhet med tidigare år har vi i bolag i Storbritannien röstat emot förslag att förkorta kallelsetiden för extra bolagsstämmor. Vi anser att det skulle medföra sämre möjligheter för aktieägarna till förberedelser och att delta i bolagsstämman.

I amerikanska bolag har vi röstat för aktieägarförslag som kräver bättre öppenhet om lobbying och politiska bidrag.

Hållbarhet

Hållbarhet

Hållbarhetsrisker är en del av ett bolags finansiella risker. Bolagen måste därför kunna hantera relevanta risker och möjligheter inom hållbarhetsområdet för att kunna vara långsiktigt konkurrenskraftiga. Bolagens ansvarstagande bör ligga i linje med FN:s Global Compact. Bolag med höga risker ska ha ett mer utvecklat arbete. Styrelsen ansvarar för att det finns en uppförandekod och policydokument samt att dessa följs upp genom relevanta styrnings- och ledningssystem. Aktieägarna ska få en rättvisande bild av risker och arbete inom hållbarhetsområdet i bland annat årsredovisningar och på bolagets webbplats.

Vi investerar i ett stort antal bolag, både i Sverige och utomlands. Vissa bolag utesluter vi av hållbarhetsskäl, men vår huvudstrategi är att vara kvar som ägare och påverka. I slutet av året var cirka 25 bolag uteslutna ur våra fonder. Det var bolag som tillverkade klusterbomber, personminor, kemiska eller biologiska vapen och flera bolag som tillverkade kärnvapen³.

Kontaktade bolag - en summering

Vi granskar särskilt bolag i branscher och på geografiska marknader med höga hållbarhetsrisker. Vi har oftast större möjlighet att påverka i bolag där vi är större ägare.

Under året kontaktade vi drygt 330 bolag i hållbarhetsfrågor, varav cirka 130 på den svenska börsen och 200 utanför Sverige. Av dessa kontaktades 131 bolag via samarbeten med PRI eller Ethix SRI Advisors. Några av de viktigaste frågorna var klimatpåverkan, energi- och materialeffektivitet, markrättigheter, miljö- och säkerhetsfrågor hos råvarubolag, ansvar i leverantörskedjan, anti-korruption samt mänskliga rättigheter på komplexa marknader. Bolags ansvar att betala skatt har fått ökat fokus under året.

Våra hållbarhetsanalytiker gjorde fältbesök i Bangladesh, Pakistan, Uzbekistan, Kazakstan och Myanmar (Burma).

³ Indexfonder samt fond-i-fondprodukterna omfattas inte av detta. Fond-i-fondprodukter kan innehålla externa fonder som inte ligger under Swedbank Roburs förvaltning.

Hållbarhet på bolagsstämmor

Vi har på bolagsstämmor röstat för aktieägarförslag kring miljöåtgärder i kemibolaget Monsanto och i oljebolagen Marathon Oil, Anadarko Petroleum, Exxon Mobile och Chevron.

På årsstämman i TeliaSonera röstade Swedbank Robur mot att bevilja ansvarsfrihet för en av de tidigare verkställande direktörerna, vilket också blev bolagsstämmans beslut. Revisorerna kunde varken till- eller avstyrka ansvarsfrihet mot bakgrund av de pågående granskningarna och utredningarna om transaktioner i Euroasien. De hade inte kunnat bedöma om eventuell skada för bolaget kan uppkomma på grund av uppsåtlig eller oaktsam förvaltningsåtgärd.

Tvångsflyttningar vid Thilawa Special Economic Zone utanför Yangon, Burma

Burma – på väg från diktatur?

Burma har tidigare ansetts vara en av världens strängaste diktaturer, men har nu efter år av sanktioner börjat öppnas upp. Många internationella bolag ser stora affärsmöjligheter i landet, men fortfarande kvarstår mycket stora risker för till exempel kränkningar av mänskliga rättigheter och korruption. Vi besökte Burma för att bilda oss en uppfattning om vad som krävs för att göra affärer på ett ansvarsfullt sätt i landet. Vår uppfattning är att det, trots mycket stora svårigheter, är möjligt för internationella företag att bidra till en sund utveckling av landet om de agerar utifrån "best practice" och med mycket stor försiktighet.

Gruvbolag på komplexa marknader

Under året har vi haft dialog med ett antal internationella gruvbolag, däribland African Barrick Gold, Freeport-McMoRan, Glencore, Norilsk Nickel, Rio Tinto och Vedanta Resources. Vi har diskuterat deras arbete med att minska miljöfarliga utsläpp, förbättra hälsa och säkerhet, minimera korruptionsrisker och säkerställa respekt för mänskliga rättigheter. Flera av bolagen är verksamma i länder eller regioner där lagar och

regleringar, samt efterlevnaden av dessa, kring de här frågorna brister. Gruvbranschens tillväxt kommer till stor del ligga i regioner i Afrika, Asien och Latinamerika där risken för korruption, politisk instabilitet, kränkningar av mänskliga rättigheter och olyckor är stora.

Gruvverksamhet

Teleoperatörer – mänskliga rättigheter och affärsetik

Vi har under de senaste åren lagt allt mer fokus på Teleoperatörer i våra dialoger. Bolagen är bland annat beroende av statliga licenser vilket kan öka risken för korruption. Teletjänster möjliggör yttrandefrihet och demokratisering samtidigt som de kan vara verktyg för övervakning av regimkritiker och motverka mänskliga rättigheter. Vi har under året träffat ett tiotal utländska teleoperatörer och telekombolag inom ramen för den organiserade branschdialog som förs inom "Telecommunications Industry Dialogue" och diskuterat yttrandefrihet och demokrati på svåra marknader. Under hösten besökte vi TeliaSonera i Kazakstan och Uzbekistan för att bilda oss en uppfattning om marknaden och hållbarhetsarbetet i regionen. Vi har även regelbundet träffat de tre svensknoterade operatörerna – TeliaSonera, Tele2 och Millicom. Vår samlade bild är att bolagen har utvecklat arbetet med hållbarhetsfrågor. Trots detta har bolagen fortfarande utmaningar i form av risker för korruption och brott mot mänskliga rättigheter i bland annat Eurasien.

Oljebolag

Under året var vi i kontakt med 20 olje- och gasbolag om deras hållbarhetsarbete. Det handlade till exempel om förebyggande arbete för att minska oljespill, åtgärder för att minska miljöpåverkan vid skiffergasutvinning och utvinning av olja ur oljesand, sanering av förorenad mark, säkerhetsarbete vid djuphavsborrning, beaktande av mänskliga rättigheter vid verksamhet i socialt känsliga områden samt affärsetiska frågor som

korruption och skattepraxis. Vår uppfattning är att flera olje- och gasbolag har blivit mer öppna kring sina hållbarhetsutmaningar, något som vi välkomnar eftersom det möjliggör extern granskning och underlättar för oss att få en korrekt bild av bolagens utmaningar.

Smältande is

Klimat – kritisk framtidsfråga

Under året har vi fört dialoger med ett flertal energiproducenter och energiintensiva bolag som exempelvis SSAB. Vår uppfattning är att alla bolag bör arbeta för att minska sina klimatutsläpp och satsa på energieffektiva lösningar. Våra ställningstaganden grundar sig till stor del på två av våra ståndpunkter – Ståndpunkt om klimatpåverkan och energianvändning samt Ståndpunkt om produktion av fossil olja och gas, som finns att läsa på vår webbplats.

Under 2014 analyserade vi koldioxidutsläppen för våra hållbarhetsfonder med syfte att minska fondernas klimatpåverkan och under 2015 kommer vi beräkna och externt redovisa koldioxidavtrycket hos ett 50-tal aktie- och blandfonder.

Seminarium med bolag kring barns rättigheter

Unik studie kring svenska bolags arbete med barns rättigheter

I samarbete med Rädda barnen och Accenture genomförde Swedbank Robur en studie om svenska börsbolags arbete med barns rättigheter.

163 svenska bolag tillfrågades varav 100 valde att delta i studien, motsvarande 84 procent av det samlade svenska börsvärdet. Huvudresultaten av studien är att majoriteten av bolagen underskattar sin risk för att kränka barns rättigheter. Det gör att många bolag arbetar reaktivt istället för proaktivt med barnrättsfrågor. För att diskutera resultatet av studien anordnade vi ett seminarium i oktober där representanter från ICA, Stora Enso, SCA och Ericsson deltog i företagspanelen.

Skatt

Skatteområdet har i ökad omfattning kommit att debatteras även utifrån ett hållbarhetsperspektiv. OECD har lanserat en handlingsplan som bland annat lyfter fram behovet av ökad transparens hos multinationella bolag och behov av förändrade internationella skattestandarder på grund av ökad globalisering och digitalisering. Tillsammans med andra svenska investerare har vi fört dialog med några internationella bolag om hur de genom en ökad öppenhet om skatter, inte bara utifrån ett finansiellt perspektiv, kan minska riskerna inom detta område. Efter dessa dialoger har bland annat Atlas Copco och Tele2 publicerat en sammanfattning av sina skattepolicyer. Vi har också tagit fram ett ståndpunktsdokument om skatter där vi beskriver Swedbank Roburs syn på bolags hantering av skatter och relaterade risker, samt vår rekommendation för ökad öppenhet inom detta område.

Kemikalier i produkter

Under hösten gjorde Swedbank Robur en enkätundersökning bland bolag på Stockholmsbörsen om hur de hanterar kemikaliefrågor i de produkter som de tillverkar och säljer. Utgångspunkten var vår Ståndpunkt om information om kemikalier i produkter.

Syftet med undersökningen var att ta reda på bolagens kunskap, konkreta arbete och vilka utfasningsstrategier de har för oönskade ämnen i produkterna. En majoritet av bolagen uppger att kemikalier är en viktig hållbarhetsfråga och att de lägger mer tid på kemikaliefrågor för att utveckla sina produkter nu än för tio år sedan. Trots detta kräver endast en femtedel av bolagen materialdeklarationer på innehållet i produkterna från sina leverantörer.

Dialog med tobakbolag om ansvar och hälsa

Under året träffade vi tobakbolagen Philip Morris, Imperial Tobacco och Swedish Match för att diskutera hur de kan utveckla sitt arbete med produkternas hälsorisker och ansvarsfull marknadsföring, anti-korruption samt miljö- och arbetsvillkor på plantage och i andra delar av leverantörskedjan.

Hållbart Värdeskapande

Vi är aktiva i det branschgemensamma initiativet, Hållbart värdeskapande. I september anordnades ett seminarium om svårigheterna för bolag att i praktiken implementera hållbarhetsarbetet i sin verksamhet. Seminariet baserades på en undersökning av de 100 största bolagen på svenska börsen som genomförts av initiativet. Bolagen lyfte fram ledningens engagemang och kopplingen till affären som de viktigaste framgångsfaktorerna för hållbarhetsarbetet och underströk också vikten av tydliga mål och strategier.

Samarbeten inom PRI – korruption, palmolja, oljesand och fracking

Vi fortsatte att engagera oss i samarbetsinitiativ inom PRI om korruption, palmolja, oljesand och fracking (en metod för att utvinna naturgas i skifferlager genom att injicera vatten och kemikalier under tryck i ett borrhål i marken). PRI:s arbetsgrupp kring palmolja har under året främst inriktat sig mot odlare av palmolja framför allt i Malaysia och Indonesien. Genom initiativen verkade vi bland annat för att bolagen ska sätta mål inom ett antal kritiska områden och vara öppnare i sin externa kommunikation.

Palmoljefrukt från Malaysia

När det gäller palmolja har vi även fört egna dialoger med europeiska och amerikanska bolag som använder palmolja i sin produktion samt med svenska bolag inom Dagligvaror och Handel-livsmedel. Målet är att få uppköpare att kräva hållbart producerad palmolja och att få producenter att öka tillgången för att undvika skogsskövling och landkonflikter. Vår bedömning är att amerikanska och europeiska bolag har utvecklat sitt arbete genom att kräva hållbart producerad palmolja i leverantörsledet, medan bolag med ursprung på tillväxtmarknader ännu inte har några sådana krav.

Offentliga uppköpserbjudanden

Swedbank Robur accepterade i april Volkswagens bud på Scania om 200 kronor per aktie. I vår analys beaktade vi noga de antaganden och slutsatser som den oberoende kommittén i Scanias styrelse kommit fram till avseende Scanias långsiktiga fundamentala värde. Swedbank Robur fann dock erbjudandet skäligt mot bakgrund av den osäkerhet som det långa tidsperspektivet kan innebära för att realisera detta värde, särskilt med beaktande av det begränsade handlingsutrymme som en liten minoritet har gentemot en dominerande huvudägare.

I juli accepterade vi Acandos aktiebud på Connecta. Budet var rekommenderat av styrelsen i Connecta. Vi ansåg budet finansiellt skäligt och industriellt riktigt. I augusti avyttrades aktierna i Readsoft till amerikanska Lexmark som gick vinande ur budstriden med brittiska Hyland Software. Det slutliga budet om 57 kronor kontant per aktie innebar en budpremie om 210 procent jämfört med aktiekursen dagen innan det ursprungliga budet offentliggjordes i början av maj.

Nets Holding lämnade i slutet av oktober ett erbjudande om 82,50 kronor kontant per aktie till aktieägarna i DIBS Payment Services. Erbjudandet innebar en budpremie om 45 procent. Vi ansåg erbjudandet finansiellt skäligt och i november såldes innehavet till Nets Holding med möjlighet till ytterligare kompensation under en tidsperiod om de skulle avyttra aktierna, lämna in dem i ett offentligt uppköpserbudande eller köpa fler aktier till ett högre pris.

Exempel på bolagsdialoger under 2014

Bridgestone – lyckat resultat i dialog om barnarbete

Bridgestone är världens största däck- och gummi-bolag. 2005 anklagades de för barnarbete på gummiplantager i Liberia. Vi har själva och i samarbete med andra varit i kontakt med bolaget för få bolaget att ta ansvar för situationen. Bolaget har nu integrerat processer för att säkerställa att inget skadligt barnarbete förekommer på gummiplantagerna. Som grund för detta har bland annat nya policyer och rutiner för mänskliga rättigheter utvecklats och införts i verksamheten. Vår bedömning är att Bridgestone nu har vidtagit nödvändiga åtgärder för att kunna säkerställa att barnarbete förhindras i framtiden.

Stora Enso – vissa framsteg i arbetet mot barnarbete i Pakistan

Några av Stora Ensos leverantörer i Pakistan har använt barnarbete för att samla in returpapper. Vi reste därför till Pakistan för att undersöka hur Stora

Stora Ensos verksamhet i Pakistan

Enso arbetar på plats för att minska barnarbete i leverantörsnätet. Stora Enso har nu avslutat samarbetet med de leverantörer som anlitade barn för att leta returmaterial på soptipparna, och har ett åtagande gentemot barnen att tillgodose deras skolgång. Barnarbete är vanligt i Pakistan och vi anser att ett systematiskt arbete för att hantera barnarbete är centralt om ett bolag ska ha verksamhet i landet. Vi ser positivt på att bolag samverkar med lokala eller internationella initiativ för att främja barns situation. Att motverka barnarbete och se till att barnen kan gå i skolan är en central del i fattigdomsbekämpningen. Det är utmanande i länder där utbildningssystemet är bristfälligt och barnarbete vanligt. Vi har även fortsatt dialogen med Stora Enso kring ansvar i joint-ventures och säkerställande av rättvis ersättning för uppköpt mark i Sydamerika och i Kina.

TeliaSonera – pågående dialog om korruption och yttrandefrihet

TeliaSonera har anklagats för korruption och bristande hänsyn för mänskliga rättigheter i verksamheterna i Eurasien. Vår syn är att bolaget ska ha verktyg för att kunna identifiera sina korruptionsrisker och mekanismer för att kunna kontrollera dessa risker. Bolaget ska arbeta aktivt för yttrandefrihet och integritet på de marknader där de är närvarande. Vi har under året löpande

Telekom i Uzbekistan

träffat TeliaSonera och besökt verksamheterna i Kazakstan och Uzbekistan för att bedöma arbetet på plats. Vår bedömning är att TeliaSonera idag har ett tydligt engagemang för hållbarhet där bolaget har infört nya policyer och rutiner samt ökat arbetet med frågorna på riskmarknaderna. Vi anser samtidigt att det är för tidigt för oss att kunna bedöma om bolagets hållbarhetsarbete är långsiktigt och varaktigt.

Glencore – kontroverser kring mänskliga rättigheter, korruption och dödstal

Glencore är ett av världens största gruvbolag och verksamt på ett flertal högriskmarknader utifrån hållbarhetsperspektiv. Bolaget har varit involverat i kontroverser kring mänskliga rättigheter och korruption, samt har säkerhetsproblem med ett högt antal dödsfall. Glencore har länge varit ett relativt slutet bolag. Vi vill att bolaget ska bli mer transparent och kunna presentera en konkret plan på hur de ska hantera och förebygga incidenter kopplade till mänskliga rättigheter, miljö, säkerhet och korruption. Glencore har blivit mer transparenta i sin externa kommunikation, men tyngs fortfarande av hållbarhetsrelaterade utmaningar.

Norilsk Nickel – stora förbättringsprojekt men lång tid innan konkreta resultat

Det ryska gruvbolaget Norilsk Nickel har mycket stora utsläpp av bland annat svavel och tungmetaller och bolaget har också haft problem med många skador och olyckor bland de anställda. Vi vill att Norilsk Nickel ska minska sina utsläpp väsentligt och även arbeta förebyggande kring säkerhet. Bolaget har påbörjat ett stort projekt för att minska utsläppen och har även startat ett långsiktigt projekt för att förbättra säkerhetskulturen bland de anställda, vilket är positivt. Dock kommer det dröja innan vi ser de faktiska resultaten av projektet.

Freeport-McMoRan – utmaningar kring miljö och säkerhet i Indonesien

Gruvbolaget Freeport-McMoRan har under många år blivit kritiserat för sin gruvdrift i Grasberg, Indonesien. Det kuperade landskapet i kombination med en hög seismisk aktivitet gör att det inte går att ha vanliga avfallsdammar utan avfallet släpps istället ut i flodsystemet. Dessutom finns det stora säkerhetsproblem. Vi vill att bolaget redovisar en konkret plan för hur miljöpåverkan ska minska och säkerheten förbättras vid Grasberg. Vi vill också att de förbinder sig att inte använda sig av metoden där gruvavfall släpps ut i floder i nya gruvprojekt.

Hållbarhetsfonder

Eftersom hållbarhetsfonderna enbart investerar i de bolag som har det bästa hållbarhetsarbetet i varje bransch är hållbarhetsbedömningarna av bolagen avgörande. Under 2014 granskade vi cirka 130 bolag på den svenska börsen och cirka 1800 utländska bolag för att fastställa vår bedömning för hållbarhetsfonderna. Granskningen består både av fullständiga analyser och uppföljning av enstaka frågor. Under året analyserade vi koldioxidutsläppen för våra hållbarhetsfonder med syfte att minska fondernas klimatpåverkan.

Vi erbjuder hållbarhetsfonder inom fondfamiljerna Ethica och Talenten. Dessutom har vi en ideell fond (Swedbank Robur Humanfond) och skräddarsydda förvaltningsuppdrag. För våra hållbarhetsfonder är hållbarhetsfrågorna avgörande vid valet av bolag som fonderna investerar i. Vi ställer hårdare krav på de branscher som har stora hållbarhetsutmaningar och lägre på de som har små. Vi vill också främja de bolag som arbetar med hållbar affärsutveckling.

Information om och exempel på vår bolagspåverkan som även sker för hållbarhetsfondernas räkning hittar du i föregående kapitel. På vår webbplats hittar du kriterier, processbeskrivningar och listor över godkända bolag för hållbarhetsfonderna.

I fokus under året

Under året har vi tagit ytterligare ett steg i vår bedömning av bolagens klimatarbete och vår strängare bedömning har lett till flera underkända bolag.

De branscher på den svenska börsen som vi prioriterade under året var Handel-livsmedel, Daglivaror, Handel-teknik, Media och Teknik-konsulter. Dessutom uppdaterade vi analyser av utvalda bolag från andra branscher genom att kontakta ytterligare närmare hundra svenska bolag. Vi bedömde även externa analyser av cirka 1800 utländska bolag från alla branscher. Här intill beskriver vi årets svenska branschanalyser.

Leverantörsarbete inom textilindustrin i Bangladesh

Under året besökte vi Bangladesh för att studera hur konfektionshandelsbolag kontrollerar och samarbetar med sina leverantörer. På plats träffade vi svenska H&M och en rad brittiska och amerikanska bolag. Vår slutsats är att huvuddelen av bolagen som vi träffade har ett aktivt arbete för att säkerställa att leverantörer lever upp till sociala och miljömässiga krav och att H&M har det mest utvecklade hållbarhetsarbetet. Samtidigt är landet ett av världens fattigaste länder med hög korruption och stora hälso- och säkerhetsrisker för arbetarna. Textilarbetarna är ofta kvinnor från fattiga förhållanden i slummen. Kontrollerna från internationella företag har medfört förbättringar men många arbetare, särskilt kvinnor, har en tung vardag med låg lön. De bolag som ligger i framkant satsar på att höja yrkeskompetensen till exempel genom syskolor eller utbildningar i brandssäkerhet.

Hårdare klimatkrav

Utsläpp av växthusgaser från mänsklig aktivitet påverkar vårt klimat och måste minska. Under året analyserade vi koldioxidutsläppen för våra hållbarhetsfonder med syfte att minska fondernas klimatpåverkan. Det resulterade i att ett svensknoterat bolag och sex utländska bolag underkändes för investering i våra hållbarhetsfonder utöver tidigare underkända bolag. Vi avstår sedan flera år tillbaka från att investera i bolag som utvinner olja ur oljesand och vi ställer också hårda krav på bland annat säkerhetsarbete för bolag med djuphavsborrning och oljeutvinning i känsliga regioner och konfliktländer.

Årets svenska branschanalyser

De fullständiga branschanalyser som vi prioriterade under året på den svenska börsen var Handelslivsmedel, Dagligvaror, Handel-teknik, Media och Teknikkonsulter. Nedan ges en sammanfattning samt kraven för att bli godkända i de olika branscherna. I vår rapport för 2013 beskrevs våra krav för godkännande i branscherna Skog, Verkstad och Teleoperatörer.

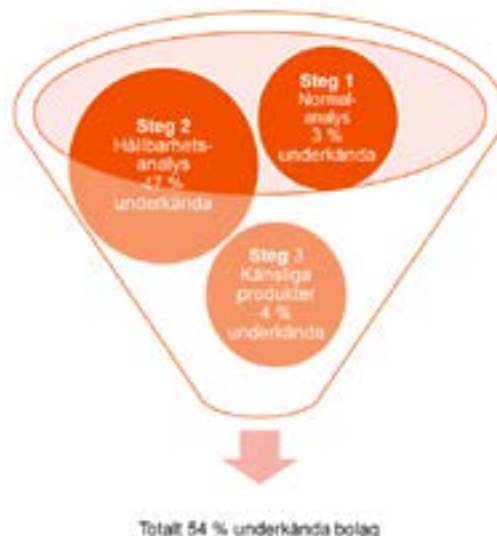
Livsmedel – Handel och Dagligvaror

Under året har vi analyserat två svenska branscher inom livsmedel – Dagligvaror och Handel. Samtliga bolag har utmaningar inom sina leverantörskedjor och vår bedömning är att bolagen bör utveckla sitt arbete med att säkerställa att leverantörerna uppfyller miljö- och sociala krav. Vi har under året sett en positiv utveckling av bolagens arbete inom hållbart producerad palmolja, där bolagen nu ställer tydligare krav på sina leverantörer. Framför allt AAK utmärker sig. Bolagen inom Handel – ICA och Axfood – utmärker sig genom att ha ett utvecklat arbete med miljöfrågor som de lyfter fram i erbjudandet till kund.

För att bli godkänd för våra hållbarhetsfonder i dessa branscher, krävs att bolagen har ett systematiskt arbetssätt kring miljö, arbetsmiljö, anti-korruption och att de säkerställer att leverantörer uppfyller grundläggande hållbarhetskrav. Vi vill även att bolagen arbetar med att säkerställa att kritiska råvaror, såsom palmolja och kakao, är producerade på ett hållbart sätt.

Handel-teknik

I slutet av året analyserade vi svenska teknikhandelsbolag. Branschens största hållbarhetsutmaningar är kopplade till att en stor del av tillverkningen sker i leverantörsledet i lågkostnadsländer och att produkterna har miljöpåverkan.

Ungefär hälften av de bolag vi analyserar för hållbarhetsfonderna godkänns för investering. Bolagen ska klara de tre analysstegen granskning av kränkningar av internationella hållbarhetsnormer, proaktiv hållbarhetsanalys samt känsliga produkter. (Bilden visar analys av en global hållbarhetsfond enligt indexet MSCI World som innehåller cirka 1600 bolag. Procent av antal bolag i indexet.)

Kriterier och urval

För våra hållbarhetsfonder är hållbarhetsfrågorna avgörande vid valet av bolag som fonderna investerar i. Vi ställer hårdare krav på de branscher som har stora hållbarhetsrisker och lägre på de som har små risker. Vi vill samtidigt investera i bolag som arbetar med hållbar affärsutveckling och utvecklar produkter och tjänster med miljömässig och social nytta.

Hållbarhetsanalysen täcker de kritiska frågorna för varje bransch och bolag inom de fyra områdena miljö & klimat, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och rättigheter samt affäretik. Alla bolag som vi själva analyserar får ta del av resultatet av analysen inklusive skräddarsydda utvecklingsförslag.

I hållbarhetsanalysen ingår även en granskning av de bolag som har koppling till incidenter som kan associeras med kränkning av internationella normer för hållbarhet. Dessa bolag underkänns för hållbarhetsfonderna.

Hållbarhetsfonderna investerar dessutom inte i bolag som har mer än begränsad tillverkning eller försäljning av vapen/krigsmaterial, tobak, alkohol, spel eller pornografi.

Bolag med hållbara affärsidéer

Vi försöker hitta de bolag som inte enbart hanterar sina hållbarhetsrisker utan även de som har hållbara affärsidéer. Här ger vi några exempel:

Cubist Pharmaceuticals – mot multiresistenta bakterier

Under året investerade vår globala hållbarhetsfond i det amerikanska läkemedelsbolaget Cubist Pharmaceuticals som forskar inom antibiotika mot multiresistenta bakterier. Få läkemedelsbolag satsar på detta område och vi ser positivt på utvecklingen av nya moderna läkemedel mot resistenta bakterier.

Hain Celestial - A Healthier Way of Life™

Hain Celestial är ett amerikanskt bolag som säljer naturliga och ekologiska matvaror och hygienprodukter. Miljö- och hälsofokus genomsyrar bolaget både vad gäller produkter som är bra ur ett hälsoperspektiv och en produktion som är bra ur ett hållbarhetsperspektiv. Hain Celestial har ökat sin försäljning med mer än 120 procent under de senaste fem åren och blev 2014 rankat av Fortune som ett av de snabbast växande företagen i USA.

Clas Ohlson utmärkte sig som det bolag i branschen med det mest utvecklade hållbarhetsarbetet av de 15 bolag vi analyserade. Vi godkände 5 av bolagen för investering i hållbarhetsfonderna. För att bli godkänd måste bolagen ha en uppförandekod för leverantörer, ha riskbedömt sin leverantörskedja och ha reviderat huvuddelen av sina riskleverantörer. Alla bolag ska ha fastlagda miljömål och bolag med egen tillverkning eller verkstäder ska även ha ett miljöledningssystem. Bolagen ska även ha ett systematiskt miljöarbete för de produkter de marknadsför och bedriva ett aktivt personalarbete och arbeta för att minska sina affärsetiska risker.

Bolag med en centraliserad bolagsstruktur har kommit längre i hållbarhetsarbetet än decentraliserade bolag. Jämfört med föregående analys ser vi att flera bolag har påbörjat ett arbete med leverantörsuppföljning. Fortfarande ligger dock branschen handel-teknik som helhet efter både konfektionshandel och handel-livsmedel i sitt hållbarhetsarbete.

Teknikkonsulter

I början av året analyserade vi fem svensknoterade teknikkonsulter för våra hållbarhetsfonder. ÅF och Sweco bedöms ha högst hållbarhetsrisker av de analyserade bolagen, både kopplat till personalstyrka, geografi och risker i uppdragen, men de har även det mest utvecklade hållbarhetsarbetet. Alla bolagen lyfter fram miljökopplingen i sitt tjänsteutbud som en möjlighet för att profilera sig mot kund. Vi ser en positiv utveckling och ökad medvetenhet vad gäller konsultbolagens ansvar för att integrera hållbarhetsfrågor i uppdragen, främst hos de större teknikkonsulterna, men fortfarande behöver arbetet utvecklas på vissa områden som exempelvis inom anti-korruption. För att bli godkänd för våra hållbarhetsfonder måste bolagen ha ett aktivt och systematiskt

arbetsätt kring miljö, arbetsmiljö, och anti-korruption. Bolagen ska också ta hänsyn till hållbarhetsfrågor i sitt tjänsteutbud och ha en modell för att bedöma hållbarhetsrisker i kunduppdragen.

Media

I slutet av året analyserade vi tre svenska mediabolag. Trenden inom branschen under de senaste åren har varit ett ökat fokus på hållbarhetsfrågor där tyngdpunkten legat på antikorrupsions- och klimatarbete. Vår bedömning är att MTG har det mest utvecklade hållbarhetsarbetet i branschen, samtidigt som bolaget har störst hållbarhetsrisk eftersom det är ett globalt mediebolag med verksamheter på utvecklingsmarknader. För att vara godkänd för våra hållbarhetsfonder ska bolagen aktivt arbeta med personalfrågor, utbilda sin personal inom anti-korruption, ha tydliga strukturer för att främja ansvarsfull försäljning av produkter samt minimera sin energiförbrukning.

Ideellt sparande

Spararna i Swedbank Roburs Humanfond skänker årligen två procent av fondvärdet till ideella organisationer. Spararen väljer själv vilken av de 70-tal anslutna organisationerna de vill bidra till. Under 2014 bidrog dessa sparare till att 43 miljoner delades ut till ideella organisationer på Hjärtedagen i februari 2015.

Ian Raftell, en av Humanfondens förvaltare, tillsammans med representanter från BRIS på Hjärtedagen.

Swedbank Roburs kriterier för hållbarhetsanalys med analys exempel från 2014

Anställdas arbetsvillkor och rättigheter

Vi analyserar om bolaget har:

- identifierat sina risker för dåliga arbetsförhållanden och kränkningar av anställdas rättigheter
- tagit aktiv ställning för fackliga rättigheter
- ett systematiskt arbete för hälsa och säkerhet
- arbetat för anställdas rättigheter och acceptabla arbetsvillkor hos leverantörer
- motverkat diskriminering

Exempel: För att teknikhandelsbolagen som till exempel ClasOhlson ska vara godkända för våra hållbarhetsfonder måste de ha en uppförandekod för leverantörer, ha riskbedömt sin leverantörskedja och ha reviderat huvuddelen av sina riskleverantörer.

Mänskliga rättigheter

Vi analyserar om bolaget har:

- verksamhet i konfliktområden och hur bolaget säkerställer att befolkningens rättigheter inte åsidosätts
- risk för att barns rättigheter kränks i något led av värdekedjan och vad företaget gör för att motverka detta
- motverkat att människor tvångsflyttas när bolaget direkt eller indirekt har koppling till verksamheter som kräver stora landområden

Exempel: Flera bolag inom dagligvaror ställer nu tydligare krav i sina leverantörskedjor på hållbart producerad palmolja. Flera bolag inom konfektionshandel säkrar upp att inhandlad bomull inte kommer från Uzbekistan där det finns risk för barn- och tvångsarbete.

Miljö och klimat

Vi analyserar om bolaget har:

- kontroll på verksamhetens miljö- och klimatpåverkan och försöker minska denna
- klimatfokus vid transporter och distribution av varor
- miljö- och klimatfokus vid produktutveckling

Exempel: Vi vill att bolag med stora klimatutsläpp ska ha en tydlig strategi för att minska sina utsläpp och uppvisa konkreta resultat. Därför underkände vi under året flera bolag inom stål-, cement- och energibranschen både för Ethica Sverige och för Ethica Global.

Affärsetik

Vi analyserar om bolaget har:

- identifierat sina affärsetiska risker
- tagit aktiv ställning mot mutor och korruption
- genomfört de åtgärder som krävs för att motverka affärsetiska risker

Exempel: Under året har vi börjat analysera om bolag inkluderar hållbarhetsaspekter och samhällsansvar i sin skatteplanering och hur transparenta de är med sin syn på skatter.

Ägarstyrning och Hållbarhet i korthet 2014

	2014	2013	2012
Deltagande i antal valberedningar	61	61	64
Deltagande i antal bolagsstämmor i bolag noterade i Sverige	135	137	140
varav extra bolagsstämmor	13	18	19
Deltagande i antal bolagsstämmor i bolag noterade utanför Sverige	108	47	47
varav extra bolagsstämmor	7	5	4
Uteslutna bolag av hållbarhetsskäl ur alla Swedbank Roburs fonder med indexfonder och fond-i-fonder undantagna (antal bolag)	25	20	11
Kontakter med bolag kring hållbarhetsfrågor för alla fonder (antal bolag)	332	189	150
varav svenska bolag	132	69	71
varav utländska bolag	200	120	79
Hållbarhetsgranskningar av utländska bolag (antal bolag)	Ca 1800	Ca 1800	Ca 1800
Hållbarhetsgranskningar av svenska bolag (antal bolag) ⁴	Ca 130	Ca 70	Ca 70
varav analyser av svenska bolag genom branschanalyser ⁴	36	58	71
Avsättning till ideella organisationer från ideella fonder (mkr)	43	42	37

⁴ Vi granskar bolag genom fullständiga analyser och genom uppföljning av enstaka frågor för att säkerställa att hållbarhetsfonderna Ethica investerar i de bolag som har bäst hållbarhetsarbete i varje bransch. Under 2014 säkerställde vi Ethica-filtret genom att öka antalet enstaka uppföljningar och minska antalet fullständiga branschanalyser jämfört med 2013. Vi har även ökat antalet kontaktade bolag i hållbarhetsfrågor överlag.

På vår webbplats finns rapporten "Röstningsöversikt bolagsstämmor 2014" med information om deltagande i valberedningar och bolagsstämmor samt hur Swedbank Robur har röstat. Där finns även listor över uteslutna bolag i Swedbank Roburs alla fonder, listor över kontaktade bolag i hållbarhetsfrågor och listor över godkända bolag för våra hållbarhetsfonder. Dessutom finns urvalskriterier, ståndpunktsdokument och processbeskrivningar.

Kontakt med Ägarstyrning och Hållbarhet

Prenumerera gärna på vårt nyhetsbrev "Ansvar och påverkan" för att hålla dig kontinuerligt uppdaterad om vad vi gör. Prenumeration tecknas på vår webbplats.

Annars når du oss via mail på: fornamn.efternamn@swedbankrobur.se eller hallbarhet@swedbankrobur.se

Mimmi Brodin,
hållbarhetsanalytiker

Marianne Nilsson,
vice VD Swedbank Robur,
chef Ägarstyrning och Hållbarhet

Helena Larson,
hållbarhetsanalytiker

Åsa Nisell,
ägarstyrningsansvarig

Anna Lindquist,
assistent

Amelie Nordin,
hållbarhetsanalytiker (vikarie)

Anna Nilsson,
chef Hållbarhetsanalys

Daniel Paska,
hållbarhetsanalytiker

